

Dosarul nr. 2ra-320/19

Prima instanță: Jud. Edineț, sediul Central (jud. M. Iftodi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, A. Ciobanu, I. Grosu)

ÎNCHEIERE

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Aliona Gîțlan, reprezentată de avocatul Nicolae Baban,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Nord împotriva Alionei Gîțlan, intervenient accesoriu Primăria comunei Parcova cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală,

împotriva deciziei din 1 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de către Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Nord, s-a casat integral hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Central și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a ă :

La 10 noiembrie 2017, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Nord a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alionei Gîțlan, intervenient accesoriu Primăria comunei Parcova cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în temeiul prevederilor p.41, 44 din Statutul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 156 din 11 februarie 2002, Agențiile teritoriale reprezintă Compania în limitele împuternicirilor ce le revin și își desfășoară activitatea cu respectarea principiului teritorial, specificate în statutele și regulamentele lor, elaborate de Companie. Conform art. 1. lit. j) din Statutul Companiei și p. 8 alin. (10) din Statutul Agenției, aprobat prin ordinul directorului general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 412-A din 31 decembrie 2013, Agenția are dreptul să intenteze acțiuni în instanța de judecată persoanelor fizice pentru neachitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. Respectiv, conform cap. III. pct. 10 alin. (4) din Statutul Agenției, semnarea cererilor de chemare în judecată ține de competența directorului Agenției.

În baza Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002 anexa nr. 2 punct 1. lit. b) fondatorii de întreprinderi individuale, cu excepția pensionarilor sau persoanelor cu dezabilități severe, accentuate ori medii, au obligația de a achita prima de asigurare în sumă fixă.

Compania Națională de Asigurări în Medicină a menționat că, pârâta Aliona Gîțlan este fondator al Gospodăriei Țărănești „Gordei Aliona”, fapt ce se confirmă prin extrasul de pe pagina web al Inspectoratului Fiscal de Stat, fiind atribuită la categoria de plătitori în sumă fixă și se asigură în mod individual și care la momentul înaintării acțiunii are statutul fiscal activ. Conform art. 22. alin. (1) din Legea menționată, persoanele fizice incluse la începutul anului de gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute la anexa 2, vor achita integral o primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă până la data de 31 martie a anului de gestiune. Conform art. 5 din aceeași Lege, mărimea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală se calculează de către Ministerul Sănătății, conform prevederilor art. 17 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, și se aprobă anual prin Legea Fondurilor Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală.

Prin Legea Fondurilor Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală pe anul 2017 nr. 285 din 16 decembrie 2016, s-a stabilit prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în mărime de 4 056 de lei.

Reieșind din prevederile art. 17 Legii nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002, evidența și controlul corectitudinii calculării și virării în termen la contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, precum și încasarea penalităților și sancțiunilor financiare, se efectuează de către Compania Națională de Asigurări în Medicină, prin intermediul Agențiilor Teritoriale - pentru primele de asigurare obligatorii de asistență medicală calculate în formă de sumă fixă.

În temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1015 din 5 septembrie 2006, Compania Națională de Asigurări în Medicină este responsabilă de controlul achitării primelor de asigurare obligatorii de asistență medicală în sumă fixă.

Reclamanta a relatat că, în urma verificărilor de rigoare, s-a depistat neonorarea obligațiunii de către Aliona Gîțlan și anume neachitarea în termen a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală. Astfel, la data de 26 iulie 2017 Agenția a remis în adresa acesteia înștiințarea nr. 06-15-1008, sub formă de scrisoare recomandată cu aviz de recepție întru soluționarea cazului de neachitare în termen a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pe cale amiabilă și perfectării documentelor în vederea respectării legislației din domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală. Primind înștiințarea, fapt confirmat prin semnarea avizului de recepție, la data stabilită, pârâta nu s-a prezentat, situație ce a servit drept motiv de a se adresa în instanța de judecată.

A invocat prevederile art. 30 din Legea nr. 1593 - XV din 26 decembrie 2002, conform cărora neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrage după sine calcularea unei majorări de întârziere în proporție de 0.1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Nord a solicitat încasarea din contul Alionei Gîțlan a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2017 în sumă de 4 056 de lei și a penalității pentru neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 0.1 % din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere, în mărime de 892, 32 lei de, precum și compensarea taxei de stat de care a fost scutită reclamanta la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central acțiunea depusă de către Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Nord a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 1 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de către Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Nord, s-a casat integral hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă. S-a încasat de la Aliona Gîțlan în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2017 în sumă de 4 056 de lei și penalitatea în mărime de 892, 37 de lei. S-a încasat de la Aliona Gîțlan în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 de lei.

La 20 decembrie 2018, Aliona Gîțlan, reprezentată de avocatul Nicolae Baban a declarat recurs împotriva deciziei din 1 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia contestată din considerentele ce urmează. Instanța de apel nu a analizat materialele cauzei și a interpretat eronat legea materială.

De asemenea, instanța ierarhic inferioară nu a făcut referire la prevederile art. 266 din Codul contravențional „încălcarea legislației și a regulilor din domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală”.

A mai adăugat că, Aliona Gîțlan locuiește permanent în România, unde activează în câmpul muncii și achită asigurarea medicală.

În drept, și-a întemeiat cererea de recurs în baza dispozițiilor art. 429, 430, 432, 436, 437, 445 din Codul de procedură civilă.

A solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Prin referința depusă la data de 22 februarie 2019 Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Nord a solicitat respingerea recursului declarat de către Aliona Gîțlan, reprezentată de avocatul Nicolae Baban.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de două luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 1 noiembrie 2018.

Recurenta a recepționat decizia instanței de apel la data de 29 noiembrie 2018.

Astfel, recursul declarat la 20 decembrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Aliona Gîțlan, reprezentată de avocatul Nicolae Baban, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Aliona Gîțlan, reprezentată de avocatul Nicolae Baban, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri

(cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Aliona Gîtlan, reprezentată de avocatul Nicolae Baban, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Aliona Gîtlan, reprezentată de avocatul Nicolae Baban, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Aliona Gîtlan, reprezentată de avocatul Nicolae Baban.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu